

Φάντη, Χρύσα (Αθήνα, 1957): Η Χρύσα Φάντη γεννήθηκε το 1957 στην Αθήνα. Σπούδασε Παιδαγωγικά και Νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Την δεκαετία 1992 – 2002 έζησε διαδοχικά στο Κάιρο, τη Μόσχα, τη Δαμασκό και τη Λευκωσία της Κύπρου. Ασχολήθηκε με τη δικηγορία και από το 1985 μέχρι το 2012 εργάστηκε ως εκπαιδευτικός στη δημόσια εκπαίδευση. Ασχολήθηκε επίσης με τη μετάφραση κειμένων από τα γαλλικά και τα αγγλικά και τη μελέτη θεμάτων που αφορούν την παιδεία. Από το 2003 μέχρι και σήμερα διηγήματά της έχουν δημοσιευτεί στα λογοτεχνικά περιοδικά *Πανδώρα*, *Πλανόδιον*, *Δέκατα*, *Ακτή*, *Εντευκτήριο*.

Εργογραφία:

Το δόντι του λύκου, εκδόσεις Πατάκη (2007)

Είμαστε όλοι μετανάστες, εκδόσεις Πατάκη, (συλλογικό) (2007)

Κριτικογραφία:

Χορός στα ποτήρια, Γεωργία Τάτση, *Δέκατα*, τχ. 39. 2014.

[Τέσσερις γυναίκες, τέσσερις εποχές, τέσσερα κεφάλαια... Χριστίνα Καράμπελα, Καιροί τέσσερις](#), fractal, Φεβρουάριος 2015.

Κριτικές για τα έργα της (επιλογή):

1. *Το δόντι του λύκου*, σελ. 208, Εκδ. Πατάκη, 2007.

Βασίλης Καλαμάρας, Βιβλιογραφίες, *Το δόντι του λύκου*, Βιβλιοθήκη Ελευθεροτυπία, σελ. 30. 27-7-07:

(...) Κοφτός ρυθμός μικρών προτάσεων, που δεν βυθίζονται στο νόημα της σκοτεινής έννοιας, αλλά ομιλούν, όπως μόνο οι εικόνες γνωρίζουν. Οι εικόνες της είναι θρυμμάτισμα του εαυτού, όταν έχει φτάσει στο μη περαιτέρω, όταν ακόμη και τα βάσανα ηχούν πιο νοσταλγικά από το καθόλου της πτώσης.

Μ. Θεοδοσοπούλου, Βιβλίο, Φιλίες, έρωτες και ανίερα πάθη, *Το δόντι του λύκου*, εκδ. Πατάκη, Ιανουάριος 2007, εφ. *Η Εποχή*, σελ. 35, 11-6-07:

Η συγγραφέας γνωρίζει να αφηγείται αποφεύγοντας πλατειασμούς και μακρηγορίες. Μικροπερίοδος ο λόγος της, συγκόπτει, σκισάρει και κάποτε απλώνεται, δίνοντας κινηματογραφική συνέχεια στις σκηνές.

Νίκος Κουνενής, *Το δόντι του λύκου*, Οι αναγνώσεις, εφ. Αυγή. Τχ. 225 15-4-07:

(...) Θραύσματα που συναποτελούν τον σπασμένο καθρέφτη της ανθρώπινης περιπέτειας, όπως με αμιγώς λογοτεχνικές προθέσεις και τρόπους την αντιλαμβάνεται και την εκθέτει η συγγραφέας. Η Ιστορία, ως βίωμα εντός-αλλά και φορτίο επί των δρώντων προσώπων είναι και αυτή παρούσα, με τρόπο διακριτικό αλλά διόλου επιφανειακό (...) Λιτό το φόντο, εξίσου λιτός και κοφτός ο διάκοσμος (...) η γραφή ώριμη και γοητευτική.

Διαμαντής Μπασαντής, *Το δόντι του λύκου*, Εκδ. Πατάκης, Αθήνα 2007, περιοδικό *Δέκατα*, τεύχος 10, σελ. 103, καλ. 2007:

Το διήγημα είναι εδώ. Ξαφνιάζει θετικά όταν ανοίγοντας την πρώτη συλλογή της Χρύσας Φάντη βρίσκεσαι με τη μια σε μια ψηλή κορυφή του. Γεγονός δύσκολο, ασυνήθιστο, εξαιρετικό. Η Φάντη, ώριμη ηλικιακά, χρησιμοποιεί με περίσκεψη το βάρος της εμπειρίας και δουλεύει προσεκτικά με το ταλέντο. Όλα φορτίζονται έντονα χωρίς μελοδραματισμούς ή επιτήδευση. Αλλά και στη θεματολογία η Φάντη δείχνει μια τόλμη ασυνήθιστη (...) μίαν αμφισβήτηση της «πολιτικής ορθότητας», που ακόμα είναι κυρίαρχη σε πολλούς λογοτεχνικούς κύκλους.

Μ. Φάις, Χρύσα Φάντη, Βιβλιοθήκη Ελευθεροτυπίας, Αφιέρωμα, Το δόντι του Λύκου, διηγήματα, σελ. 20, 6-10-2006:

(...) άντρες σάτυροι, γυναίκες θύματα αλλά και γυναίκες θύτες, φιλίες μίξερρες αλλά και φιλίες γενναιόδωρες, πρόσωπα θαλερά αλλά και πρόσωπα ξοφλημένα...
(...) τόνοι ασθματικοί, αφήγηση που στοχεύει στο οικείο μιας εξομολόγησης, καγχασμός.

Κώστας Σάρρος, Αγαπημένο μου βιβλίο, Το δόντι του λύκου, περ. Έψιλον Ελευθεροτυπίας, 11-3-07, τευχ. 830, σελ. 82:

(...) συναισθήματα, μνήμες, ιδέες, χρώματα και ήχοι σε διαδρομές, χρόνο και αθωότητα (...) αρκεί και ο λίγος χρόνος, το ένα στιγμιότυπο, η μια και μόνη σκηνηκή πράξη, για να δραπετεύσουν ...

Σπράος, Το δόντι του λύκου, Μάιος, INDEX, (μηνιαίο περιοδικό για το βιβλίο, τευχ. 12, Μάιος 2007, σελ. 69:

(...) ένα εξαιρετο βιβλίο (...) διηγήματα καλογραμμένα με μικρές φράσεις που διαδέχονται η μια την άλλη με ένα ρυθμό γεμάτο ένταση...

Κώστας Θεολόγου, Εισ τον τύπον των σελίδων, ο Κώστας Θεολόγου προτείνει, Χρύσα Φάντη, Πατάκης 2007. Διηγήματα, περιοδικό Εντευκτήριο, τευχ. 82, Ιούλιος-Σεπτ. 2008:

Οι σχέσεις, φανταστικές, νοερές ή σαρκωμένες, δεν εξαντλούνται ποτέ σε ό,τι δείχνουν. Το δόντι του λύκου αποτελεί μίαν ανάγλυφη περίπτωση λύκου της στέπας, ή ακόμα καλύτερα μπορεί προσφυσώς να χαρακτηριστεί ως χαυλιόδοντας μιας μοναξιάς. Οι θύλακες της λογοτεχνικής ατμόσφαιρας της Χρύσας Φάντη αγωνιούν να εξαπλωθούν με την αφηγηματική πτητικότητά τους σε ένα οικουμενικό σύμπαν. Τα διηγήματά της αποτελούν τεκμηριωμένες απόπειρες ενός ευρύτερου λογοτεχνικού τοπίου και μιας πολύπτυχης αφήγησης.

Κώστας Βαϊτίσης, «Το δόντι του Λύκου», Χρύσα Φάντη, εκδ. Πατάκη, Μαχητής Άρτας, σελ. 44, 6-12-07:

Μικροπερίοδη φράση και ασθματικός τόνος προσδίδουν στην αφήγηση αλλόκοτη οικειότητα...

Αλέξανδρος Γερασίμου, Το δόντι του λύκου, my Aegean.gr, 28-2-08:

Τα διηγήματα αυτά σε προκαλούν από την πρώτη στιγμή να τα διαβάσεις ένα προς ένα καθώς οι εικόνες που δημιουργούνται άλλοτε ξεθωριάζουν και άλλοτε φαίνονται ολοκάθαρα παίζοντας με τη ψευδαίσθηση, το ανθρώπινο αισθητήριο και την ανατροπή που επιφέρουν τα γεγονότα. Το γεγονός ότι γράφει για πρώτη φορά

μας φάνηκε σαν (...) φάρσα (...) ένα από τα καλύτερα σύγχρονα εκφραστικά διηγήματα.

Αναφορές:

Μπακουνάκη, Η νύφη της επιστροφής, Το δόντι του λύκου, Ελληνική Λογοτεχνία, 10-9-2006, εφ. Το Βήμα, σελ. 61. 7

Μάνια Στάικου, Πένες ταλέντα, Έργα και ημέρες, εφ. Ο κόσμος του Επενδυτή, σελ. 13, 3-02-07

Λώρη Κέζα, πεζογραφία ελληνική, εφ. Το Βήμα, Το δόντι του λύκου, σελ. 67. 7., 18-3-07

Σταυρούλα Παπασπύρου, Μικρές ιστορίες μεγάλα προβλήματα, εφ. Ελευθεροτυπία, 2-12-2007

Νίκος Ορφανίδης, Ακτή, έτος ΙΗ, τ. 71, καλοκαίρι 2007, απόσπασμα από το βιβλίο Ελένη Γκίκα, Το δόντι του λύκου, εφ. Έθνος, 2007

Προ-δημοσιεύσεις και δημοσιεύσεις διηγημάτων του βιβλίου σε λογοτεχνικά περιοδικά:

Περ. Πλανόδιον, τχ. 36, Δεκέμβρης του 2004

Περ. Πανδώρα, τχ. 11, 2002, τχ. 12, 2002, τχ. 13, 2003, τχ. 14, 2003, τχ. 15, 2004, τχ. 17, 2005

Περ. Τα Δέκατα, τχ.8, χειμώνας 2007

Περ. Ακτή, έτος ΙΗ, τ. 71, καλοκαίρι 2007

2. Είμαστε όλοι μετανάστες, επιμ. Μισέλ Φάις, εκδ. Πατάκη 2008, (συλλογικό). Χρίστος Κυθρεώτης, Γιάννης Τσίρμπας, Χρύσα Φάντη, Άκης Παπαντώνης, Ανδρέας Καροτσέρης, Ιάκωβος Ανυφαντάκης, Ηλίας Παπαμόσχος, Γεωργία Τάτση, Πέτρος Κουτσιμπασάκος, Λουίζα Σπηλιωτοπούλου.

Ευριπίδης Γαραντούδης, Τα Νέα, Βιβλιοδρόμιο, ιδέες, διηγήματα, Πόσο μετανάστες είμαστε άραγε; Εκλεπτυσμένα αφηγηματικά ευρήματα.

Στο διήγημα της Χρύσας Φάντη, «Στην αγκαλιά του κανένα», (το, κατά τη γνώμη μου, καλύτερο γραπτό του τόμου) ένας αιγυπτιώτης Έλληνας φιλόλογος εγκαταλείπει τη ζωή του στην Ελλάδα και επιστρέφει στο Κάιρο για να διδάξει στην Αμπέτειο Σχολή, αντιμετωπίζοντας εκεί πολλές δυσκολίες ως μετανάστης. (...) Και: (...) Έχω την αίσθηση ότι η σαφής προτίμησή μου προς τα διηγήματα των τριών γυναικών του βιβλίου (εκτός από κείνο της Χρύσας Φάντη, τα άλλα δυο είναι της Γεωργίας Τάτση και της Λουίζας Σπηλιωτοπούλου) οφείλεται στην αποφυγή του κάπως ψευδεπίγραφου ρεαλισμού και στη χρήση αρκετά εκλεπτυσμένων αφηγηματικών ευρημάτων».